

**TDC Odd Semester Exam., 2020
held in July, 2021**

SANSKRIT

(Honours)

(5th Semester)

Course No. : SANH-501

(Grammar and Poetics)

Full Marks : 50

Pass Marks : 17

Time : 2 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer **five** questions, selecting **one** from each Unit

UNIT—I

1. Explain any *two* of the following Sūtras : 5×2=10

- (a) कर्तुरीप्सिततमं कर्म
- (b) तथायुक्तं चानीप्सितम्
- (c) जनिकर्तुः प्रकृतिः
- (d) अपवर्गे तृतीया

2. Explain any *two* of the following Sūtras : 5×2=10

- (a) अकथितं च
- (b) यतश्च निर्धारणम्
- (c) ध्रुवमपायेऽपादानम्
- (d) रुच्यर्थानां प्रीयमाणः

UNIT—II

3. Explain with reference to the context any *one* of the following : 10

- (a) उपपदविभक्तेः कारकविभक्तिर्बलीयसी।
- (b) कर्तुः किम्—माषेष्वश्वं बध्नाति।

4. Explain with reference to the context any *one* of the following : 10

- (a) शेषे विभाषा।
- (b) द्वितीयाऽभ्रेडितान्तेषु ततोऽन्यत्रापि दृश्यते।

UNIT—III

5. Account for the case-endings in any *five* of the following underlined words : 2×5=10

- (a) हे राम।
- (b) सः मासेन व्याकरणम् अधीतवान्।

(3)

- (c) चर्मणि द्वीपिनं हन्ति।
(d) पुण्येन दृष्टो हरिः।
(e) सूर्ये अस्तं गते विहगाः वासस्थानं गताः।
(f) शय्याम् अधिशेते।
(g) नुषु श्रेष्ठः रामः।
(h) पादेन खञ्जः।
(i) यूपाय दारुः।
(j) जपमनु प्रावर्षत्।

6. Rewrite the following sentences in correct form :

1×10=10

- (a) हरिं नमः।
(b) पुत्रस्य सह पिता गच्छति।
(c) अधिवसति वैकुण्ठे हरिः।
(d) क्रोधे भवति सम्मोहः।
(e) अलं मल्लो मल्लेन।
(f) न हि साधवो मरणं विभेति।
(g) रामः मां शतं धारयति।
(h) ग्रामाद् दक्षिणतः।
(i) अग्निं स्वाहा।
(j) गुरुणा शिष्यम् अध्याप्यते।

(4)

UNIT—IV

7. Write a note on the utility (प्रयोजन) of Kāvya after 'साहित्यदर्पण' Ch. I. 10
8. Discuss the characteristics of काव्य according to विश्वनाथ. 10

UNIT—V

9. Explain the following : 5×2=10
(a) वाक्यं रसात्मकं काव्यम्।
(b) शब्दार्थयोः सगुणत्वविशेषणमुपपन्नम्।
10. Comment on the following : 5×2=10
(a) वाग्वैदग्धप्रधानेऽपि रस एवात्र जीवितम्।
(b) रीतिरात्मा काव्यस्य।

★ ★ ★